

40 - 90 YAŞ ARASI KADIN VE ERKEKLERDE GÖRÜLEN ORTOPEDİK VE TRAVMATOLOJİK SAĞLIK SORUNLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ¹

ANALYSIS OF ORTHOPEDIC AND TRAUMATOLOGIC DISORDERS OBSERVED IN FEMALES AND MALES AGED BETWEEN 40-90 IN TERMS OF SOME VARIABLES

Bülent KILIÇ¹, Murat KORKMAZ², Ali Serdar YÜCEL³

¹ Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı, Tekirdağ / Türkiye

² Güven Grup A.Ş, Finans Yönetmeni, İstanbul / Türkiye

³ Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ / Türkiye

Öz: Günümüzün en önemli sağlık sorunlarının başında gelen eklem ve romatizma hastalıklarının sosyal yaşam konforu üzerindeki olumsuz etkileri bilinen gerçektir. Bu araştırmanın amacı günümüzün en önemli sağlık sorunlarının başında gelen eklem ve romatizmaya bağlı olarak ortaya çıkan rahatsızlıkların 40 - 90 yaş arası yaşlı kadın ile erkek hastalarda ortaya çıkan olumsuzlukların uygulamalı olarak incelenmesidir. Verilerin elde edilmesinde ölçek kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini basit rassal yöntem kullanılarak belirlenmiştir. Çalışmamızda kullanılan ölçme aletinin güvenilirlik geçerliliğinin sağlanması amacıyla bir ön test uygulanmıştır. Bu ön teste toplam 50 birey katılım göstermiş, elde edilen bulgular SPSS 18 istatistik programı ile analiz edilmiştir. Analiz sonucunda Cronbach's Alpha Kat Sayısı 0,762 bulunmuştur. Daha sonra asıl araştırmaya geçilmiş ve bu araştırmaya (n=900) katılımcıdan elde edilen veriler dâhil edilerek analiz gerçekleştirilmiştir. Ölçüm formunun Cronbach's Alpha Katsayısı 0.896 bulunmuştur. Analizde, güvenilirlik geçerlilik testi, anova, t testi, kuruskal – Wallis Testi, Faktör, Hipotez ve Mann – Whitney U testlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda beslenme başta olmak üzere çalışma, yaşam, sosyo-kültürel farklılıklar, fiziksel aktivite, eğitim ve yaşanan farklı sağlık sorunlarına ilişkin faktörlere bağlı ortopedik ve travmatolojik sorunların çıktığı görülmüştür. Özellikle 60 yaş üzeri kilo sorunu yaşayan bayanlarda fiziksel aktivite kısıtlanması, eklem rahatsızlıkları, yaşam konforu kısıtlanması, ağrı, performans ve verimlilik kaybı, motivasyon ile algı sorunları gibi birçok olumsuzluğun katılımcılar üzerinde etkili olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Romatizma, Ortopedi ve Travmatoloji, Ağrı, Motivasyon, Performans, Verimlilik, Sağlık

Abstract: is a known fact that joint and rheumatism diseases, one of today's most important health problems, have negative effects on social life comfort. The purpose of this research is to make an applied analysis on the negative conditions caused by joint and rheumatism diseases-one of today's most important health problems- in female and male patients aged between 40-90. A scale has been used in obtaining data. Research sample has been specified with the use of simple random sampling. A preliminary test has been applied with the purpose of ensuring the validity and reliability of the measurement tool used in our research. A total of 50 individuals have participated in this preliminary test, and findings obtained have been analyzed with SPSS 18 statistics program. As a result of the analysis, Cronbach's Alpha coefficient has been found as 0,762. And then main research has been initiated and the analysis has been conducted by including the data obtained from the participants in the research (n=900). Cronbach's Alpha coefficient of the measurement form has been found as 0.896. In analysis, Anova, t test, Kruskal-Wallis test, factor, hypothesis and Mann-Whitney U test have been utilized. Following the research, orthopedic and traumatologic disorders depending on such factors as nutrition, working, life, socio-cultural differences, physical activity, education and health problems encountered have been observed. It has been specified that many negative conditions such as limitation of physical activity, joint diseases, limitation of life comfort, pain, loss of performance and efficiency, motivation and perception problems are effective on the participants particularly for females with weight problem aged above 60.

Key Words: Rheumatism, Orthopedics and Traumatology, Pain, Motivation, Performance, Efficiency, Health

Doi: 10.17372/OTSHD.2015412553

- (1) **Sorumlu Yazar:** Ali Serdar YÜCEL, Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi Elazığ / Türkiye *alsetu_23@hotmail.com* **Geliş Tarihi / Received:** 24.05.2015 **Kabul Tarihi/ Accepted:** 03.08.2015 **Makalenin Türü:** Type of article (Araştırma – Uygulama / Research -Application) **Çıkar Çatışması / Conflict of Interest:** Yok / None **“Etik Kurul Raporu Yok – None of Ethics Committee”**

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

GİRİŞ

Gençlik bir süreçtir ve bu süreç hızlı bir şekilde akıp gitmektedir. Zindelik ve sağlıklı olma hali insanoğlunun yüzyıllardır peşinden koştuğu hem gerçekçi hem de Ütopik (*Hayali*) bir algıdır. Fakat yaşlılık kaçınılmaz ve yaşanması olası bir devri ihtiva eder. Yaşlanma ve buna bağlı durağan yaşam algısı insanoğlunun görmek istemediği ama kaçınılmaz bir gerçektir. Bu gerçeklik zamanla insanlarda zihinsel, sosyal ve ruhsal rahatsızlıkları ortaya çıkmasına yol açar. Özellikle yaşlanmanın doğal sonucu olarak yaşamsal bazı fonksiyonların yavaşlaması ve aksaması ile birlikte hareketsiz bir yaşlanma süreci bu olumsuzlukların etkilerini daha da belirginleştirir. Dolayısı ile bir takım fiziksel rahatsızlıklar somut bir şekilde bu dönemde gözlemlenmektedir.

Yaşlılık döneminde birçok nedene bağlı olarak farklı rahatsızlıklar görülebilir. Özellikle hareketsiz bir yaşam tarzı, sağlıklı ve bilinçsiz beslenme alışkanlıkları, sigara ve alkol gibi vücudun doğal akışını bozan alışkanlıkların terk edilmemesi bunların başında sayılabilir. Özellikle yaşlılıkla birlikte fiziksel hareketlerin sınırlandırılması, eklem ve kas gruplarının uyumlu bir şekilde çalışmamasının bu olumsuz yaşam anlayışının bir sonucu olarak karşımıza çıktığı söylenebilir. Ayrıca cinsiyet de insanların yaşamlarını ve yaşlılık dönemlerini doğrudan etkileyen bir unsurdur. Zira erkek ve kadınların vücut yapıları ve günlük yaşamın içe-

risinde oluş süreleri gibi değerler bu değişkenin sağlık ya da sağlıksızlık arasındaki belirleyicisi olabilmektedir.

Yaşlılık bilişsel ve fiziksel gerileme, üreticilik rolünün azalması, sosyal statüde değişme, sosyal desteğin zayıflaması, sağlığın kaybı gibi özgün sorunlarıyla bir “kayıplar dönemi” olarak tanımlanabilir. (Hablemitoğlu ve Özmete, 2010).

Günümüzde insanların daha uzun süre yaşam sürmesi tüm dünyada ve ülkemizde demografik yapılanmada değişimlere sebep olmaktadır. Dünyadaki yaşlı sayısının 2050 yılında çocuk sayısının iki katı olacağı tahmin edilmektedir. Toplumların 65 yaş üzeri nüfusu %7-10 arasında ise yaşlı toplum, %10’un üzerinde ise çok yaşlı toplum olarak adlandırılmaktadır. Avrupa Birliği üyesi 25 ülkenin yaşlı nüfus oranı ortalaması 2000’de %15,7 iken, 2050’de %29,9 olacağı öngörülmektedir (Yılmaz, 2013).

Yaşlanmanın beraberinde birçok fiziksel ve psikolojik sürecide beraberinde getirdiği söylenebilir. Özellikle fiziksel rahatsızlıkların başında gelen eklem ve romatizma hastalıkları bireyin sosyal yaşamı üzerinde olumsuz etkilere sebep olabilmektedir. Bununla beraber beslenme ve fiziksel aktiviteye bağlı yaşanan sorunlarında bireylerin performans ve verimliliklerinde etkili olacağı düşünülebilir.

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

Yaşlanma ile birlikte insan vücudunda çeşitli değişiklikler meydana gelmekte ve bunun sonucu olarak da bazı sağlık sorunları ortaya çıkmaktadır. Bu konuda yapılmış olan çeşitli araştırmalar yaşlılarda en çok görülen sağlık sorunlarından birinin hareket sistemi ile ilgili sorunlar olduğunu ortaya koymaktadır. (<http://www.geriatri.org.tr>, 06.04.2015). Yaşlanmayla beraber kemik kitlesinde azalmalar ve stresin artması kırılmaların oluşmasına neden olabilmektedir. 30-35 yaşlarından sonra kadınlarda ve 50-55 yaşlarından sonra erkeklerde % 0.75-1 oranında kemik yoğunluğu kayıpları oluşmaktadır. (Gündüz, 2000; Shephard, 2002). Ayrıca yaşlı bireylerde; yaşam stresi ve mücadelesine fizyolojik cevap olarak fiziksel hastalıkların (kardiyovasküler hastalıklar, diyabet gibi) yanı sıra psikiyatrik hastalıklar (anksiyete, depresyon gibi) sıklıkla görülmektedir (Beckett et al., 2002). Yaşlıların yaşlılık döneminde aktiviteleri yavaşlamakta, buna bağlı olarak yaşam memnuniyet durumları da azalmaktadır (Kurt vd., 2010).

Kuvvet kaybı, yaşlı insanların günlük yaşam aktivitelerini önemli ölçüde etkilemektedir. Kas kitlesinin kaybı bazal metabolizmayı yavaşlattığı gibi, kemik yoğunluğunda, insülin duyarlılığında ve aerobik kapasitede de azalmalara neden olmaktadır. (Yüksek, 2004).

Birbiriyle ilişkili bu süreçlerin ortopedik rahatsızlıkların da ortaya çıkması ile beraber bireylerin

yaşam kalitelerinin kısıtlanmasını etkileyerek, performans ve verimliliklerinin de düşmesine neden olduğu söylenebilir. Yaşın ilerlemesiyle beraber bu tür sorunların ortaya çıkmasında etken faktörlerden birinin fiziksel aktivite eksikliği olduğu düşünülebilir. Yaşam kalitesinin artırılmasında pek çok unsurun yanı sıra fiziksel aktivite son yıllarda üzerinde sıklıkla durulan en önemli konulardan biridir.

İnsanların uzun yıllar iş hayatında ve günlük hayattaki koşuşturmacasın da kendilerini unutmaları ve sağlıklarına yeteri özen göstermemeleri yaşlılık döneminin sıkıntılı bir şekilde geçmesine neden olmaktadır. Özellikle kalp ve damar rahatsızlıkları, kas ve eklem gruplarında meydana gelen rahatsızlıklar, ortopedik yetersizlikler gibi günlük yaşamı doğrudan etkileyen rahatsızlıklar bu dönemin çok daha fazla sancılı geçmesine neden olabilmektedir.

Daha hareketli bir gündelik yaşam tarzına geçilmesi, sağlıklı ve dengeli bir beslenme alışkanlığının kazanılması ile birlikte birçok rahatsızlığın ortaya çıkışı geciktirilebilir ya da önlenir. Özellikle düzenli spor yapma alışkanlığının kazanılması ile birlikte vücudun düzenli bir şekilde hareket etmesi gerek fiziki gerekse de zihinsel sağlıklı olma halini destekleyecektir.

Sağlıklı aktif bir yaşlanma için düzenli egzersiz çok önemlidir. Çok ileri yaşlarda dahi düzenli

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

fizik aktivite ile fizik kapasite artırılabilir (pila-tesfederasyonu.com, 2014).

Düzenli fiziksel aktivite, çocukların ve gençlerin sağlıklı büyümesi ve gelişmesinde, istenmeyen kötü alışkanlıklardan kurtulmada, sosyalleşmede, yetişkinlerin çeşitli kronik hastalıklardan korunmasında veya bu hastalıkların tedavisinde veya tedavinin desteklenmesinde, yaşlıların aktif bir yaşlılık dönemi geçirmelerinin sağlanmasında bir başka deyişle tüm hayat boyunca yaşam kalitesinin artırılmasında önemli farklar yaratmaktadır (Bek, 2012).

Bireylerin performans ve verimliliklerini olumsuz etkileyen önemli sorunlardan biri olan kas ve iskelet sistemi hastalıklarının oluşmasında rol oynayan bireysel faktörler arasında;

- Geçmişe yönelik sağlık öyküsü
- Fiziksel kapasite
- Yaş
- Obezite
- Sigara tiryakiliği gelmektedir (Sağlıklı Hayatı Teşvik ve Sağlık Politikaları Derneği, 2014).

Kas-İskelet Sisteminde; yaşlanma ile birlikte kemik ve kas kütlesinde azalma, kemik yoğunluğunda azalma, mineral kaybı, boy uzunluğunda azalma, omurgada esneklik kaybı ve eğilme, eklemlerde dejenerasyon meydana gelmektedir (Karadakovan,

2010). Bu durumun hareketlerde kısıtlamaya neden olarak bireyin günlük ve çalışma yaşamını etkileyeceği, bireylerin performans, verimlilik ve yaşam kalitesini düşüreceği söylenebilir.

Yaşam biçimi, geniş toplum kesimlerini etkilemesi ve değiştirilmesi mümkün unsurlardan oluşması nedeniyle sağlıklı yaşlanma hedeflerine ulaşmada önemli rol oynamaktadır. Bu unsurların arasında beslenme, fizik aktivite, sigara ve alkol kullanımı, güneşlenme alışkanlığı, sosyal aktivitelere katılım, düzenli uyku alışkanlığı sayılabilir. Kötü sağlığın davranışsal belirleyicileri ile ilgili araştırmaların çoğu sigara kullanımı, kötü beslenme, fiziksel inaktivite, ve alkol kullanımı üzerinde yoğunlaşmıştır ki, dünya sağlık teşkilatı bu nedenlerin dünya kronik hastalık yükünün üçte birinden sorumlu olduğunu bildirmektedir (Aydın, 2006). Buradan hareketle yetersiz ve dengesiz beslenme ve sigara kullanımının fiziksel inaktivite ile birleşerek daha büyük soruların ortaya çıkmasına zemin hazırlayacağı söylenebilir.

Sağlıklı yaşam ilkeleri kapsamında ele alınan sağlıklı beslenme, sigara içmeme, aşırı alkol tüketmeme, düzenli fiziksel egzersiz ve aşırı yorgunluktan kaçınma önlemleri yaşlılarda sık görülen kas ve kemik dokusu kayıplarını ve diğer sistemlerdeki değişiklikleri yavaşlatmakta, azaltmakta ya da önlemektedir (Ebersole et al., 2008). Bu yüzden sayılan sağlıklı yaşam uygulamalarının genç yaşlardan başlayarak yapılması gereklidir. Anadolu'da

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

söylenen “gençlikte yaşlılığa ömür saklanmalı” özdeyişi sağlıklı yaşam uygulamalarının genç yaşlardan başlayarak yapılması gereğini çok iyi özetlemektedir (www.geriatri.org.tr, 06.04.2015) Ayrıca kronik kas iskelet sistemi hastalıkları; insan sağlığını negatif yönde etkileyen sigara, obezite ve sosyoekonomik düzey ile ilişkili olduğu söylenmektedir (Holt et al., 2008; McBeth and Jones, 2007).

Kişilerin anatomik ve psikolojik özelliklerine, sosyokültürel faktörlere, çalışma tekniğine ve çalıştığı ortamın fiziki koşullarına bağlı olarak gelişen risk faktörleri, kas iskelet sistemi başta olmak üzere solunum, dolaşım ve diğer vücut sistemlerini olumsuz yönde etkiler (Tunç, 2008). Kas iskelet sistemi bireyin günlük yaşamını ve işini sürdürmede gerekli olan hareketleri sağlama açısından bireyin yaşamında önemlidir. Pek çok iş kolunda yapılan işlerin büyük bir kısmı kas iskelet sisteminin kullanılmasını gerektiren işlerdir. Kas iskelet sistemi hastalıkları fonksiyonel kısıtlamalara yol açarak yaşam kalitesini düşürmekte ve iş gücü kayıplarına neden olur (Rogers and Travers, 2001; Okkaoğlu, 1998; Öztürk, 2006). Özellikle mesleğe ilişkin olarak uzun süreli masa başı çalışmaları ya da çalışma koşulları da çeşitli ortopedik sorunların ortaya çıkmasında rol oynar. Bu da hem iş yerinde hem de günlük yaşamda bireylerin performansını etkiler. Bu tür çalışma ortamlarının olumsuz etkilerinden ve ortaya çıka-

bilecek ortopedik sorunlardan kaçınmanın temel yollarından biride fiziksel aktivitedir.

Fiziksel aktivite; yaşlı bireylerin sağlığının korunması ve kaliteli bir yaşam için gereklidir. Gün geçtikçe yaşlı sayısının artması ile birlikte yapılan araştırmalarda ileri yaşlarda bireyin hayatını daha iyi nasıl geçirebileceği konusu yoğun çalışılmaya başlanmıştır. Yaşanan bireysel farklılıklar, yaşlılıkta hayatın kalitesini etkiler. Fiziksel aktivite yaşlılarda birçok hastalıktan koruyucu bir faktördür (Bonney, 2001).

Tüm bunların dışında fiziksel olarak yaşlılık döneminin doğal sonucu olarak, eklem ve kas rahatsızlıkları ile birlikte kalp ve damar rahatsızlıklarının önüne geçilmesi ve aktif bir yaşlanma sürecinin desteklenmesi spor aracılığı ile gerçekleşecektir. Özellikle ortopedik açıdan hareket alanı kısıtlanan yaşlıların doğal seleksiyon içerisinde ikinci bir kişiye ihtiyaç duymadan rutin yaşamını sürdürebilmesinde sportif etkinliklerin doğrudan etkileri yadsınamaz.

2012 yılının Aktif Yaşlanma Yılı ilan edilmesiyle birlikte Avrupa genelinde yaşlı insanların sosyal ve ekonomik yaşamın içerisinde aktif bir şekilde yer almasının sağlanması yönünde birçok faaliyet düzenlenmekte, politikalar geliştirilmekte ve araştırmalar yürütülmektedir. (Kalkınma Bakanlığı, Onuncu kalkınma planı, 2014-2018, 2014).

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

Bu bağlamda çalışmada günümüzün en önemli sağlık sorunlarının başında gelen kas iskelet sistemi rahatsızlıklarının 40 - 90 yaş yaşlı kadın ile erkek hastalarda ortaya çıkan olumsuzlukların uygulamalı olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Bu rahatsızlıkların ortaya çıkmasında birçok farklı etken olabilmektedir. Çalışmada ayrıca bu etkenlerin ortopedik ve travmatolojik sorunlara yönelik ilişkileri de incelenmeye çalışılmıştır.

Araştırmanın Hipotezleri

- ✓ **H0:** Sigara ve alkol tüketimi ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.
- ✓ **H0:** Sportif aktivitelere katılım ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.
- ✓ **H0:** Doğum sayısı ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.
- ✓ **H0:** Yeme içme sorunu ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.

- ✓ **H0:** Meslek ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.
- ✓ **H0:** Cinsiyet ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.
- ✓ **H0:** Bitkisel ilaçlar ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.
- ✓ **H0:** Fiziksel rehabilitasyon tedavileri ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.
- ✓ **H0:** Güneş ışığı alma ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.

BULGULAR

Tablo 1. Ölçeğe İlişkin Güvenirlilik Analizi

Cronbach's Alpha	Madde sayısı
.896	30

Güvenirlilik analizi sonucunda Alpha = 0,896 olmasından dolayı 30 faktörün çok yüksek güvenirlilik düzeyinde olduğunu söyleyebiliriz.

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

Tablo 2. Katılımcılara İlişkin Demografik ve Betimleyici İstatistikler

		F	%
Yaş	40	120	13,33%
	41-45	158	17,56%
	46-50	53	5,89%
	51-60	217	24,11%
	61-70	222	24,67%
	71-80	67	7,44%
	81-90	63	7,00%
Cinsiyet	Erkek	232	25,78%
	Kadın	668	74,22%
Kaç yıldır eklem ve fiziksel ve ortopedik rahatsızlıklar yaşıyorsunuz?	1-5	67	7,44%
	6-10	310	34,44%
	11-15	177	19,67%
	16-20	67	7,44%
	21-25	149	16,56%
	26+	130	14,44%
Eğitim Durumu	İlköğretim	239	26,56%
	Lise	380	42,22%
	Yüksekokul	149	16,56%
	Üniversite	95	10,56%
	Yüksek lisans ve üstü	37	4,11%
Mesleğiniz	Emekli	324	36,00%
	Memur	323	35,89%
	İşçi	101	11,22%
	Ev hanımı	143	15,89%
	Diğer	9	1,00%
Çocuk sayısı	1	167	18,56%
	2	409	45,44%
	3	212	23,56%
	4	44	4,89%
	5	54	6,00%
	5+	14	1,56%
İkiz ve daha üzeri bir doğum yaptınız mı?	Evet	566	62,89%
	Hayır	334	37,11%
Aylık gelir durumu	850	114	12,67%
	851-1250	419	46,56%
	1251-1500	156	17,33%
	1501-2500	67	7,44%
	2501-3500	113	12,56%
	3501+	31	3,44%

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

Kilo sorununuz var mı?	Evet var	525	58,33%
	Hayır yok	375	41,67%
Kilo sorununuz ile ilgili diyetetik ve diğer konularda destek aldınız mı?	Evet aldım	325	36,11%
	Hayır almadım	575	63,89%
Psikolojik rahatsızlık yaşadınız ve yaşıyor musunuz?	Evet yaşadım yaşıyorum	463	51,44%
	Hayır yaşamadım yaşamıyorum	437	48,56%
Sportif aktiviteler yapar mısınız?	Evet yaparım	277	30,78%
	Hayır yapmam	623	69,22%
Yaşadığınız sorunlar nedeniyle kendinizi bitkin ve işe yaramayan bir insan gibi görüyor musunuz?	Evet	640	71,11%
	Hayır	260	28,89%
Yaşadığınız sorun sizi çevrenizdeki diğer bireylere muhtaç ediyor mu?	Evet ediyor	572	63,56%
	Hayır etmiyor	328	36,44%
Rahatsızlığınıza yönelik bitkisel ürün ya da medikal krem türü ilaçlar kullanıyor musunuz ya da kullandınız mı?	Evet Kullandım Kullanıyorum	622	69,11%
	Hayır Kullanmadım Kullanmıyorum	278	30,89%
Fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri aldınız mı?	Evet aldım	496	55,11%
	Hayır Almadım	404	44,89%
Yaşadığınız bu sorun sizi çevreniz, işiniz, eşiniz ve çocuklarınızla olan ilişkilerde etkisiz kılıyor mu?	Evet Kılıyor	622	69,11%
	Hayır Kılmıyor	278	30,89%
Şuana kadar rahatsızlığınıza ile ilgili kesin ve kalıcı bir çözüm üretilebildi mi?	Evet üretildi	163	18,11%
	Hayır üretilmedi	737	81,89%
Yaşamış olduğunuz bu rahatsızlıkla birlikte yaşamdan zevk alıyor ve mutlu oluyor musunuz?	Evet Alıyorum	729	81,00%
	Hayır almıyorum	171	19,00%
Sosyal güvenceniz var mı ?	Evet var	824	91,56%
	Hayır yok	76	8,44%
Özel sigortanız ve farklı sağlık güvenceleriniz var mı?	Evet var	216	24,00%
	Hayır yok	684	76,00%
Rahatsızlığınıza yönelik hizmet aldığınız kurum kamu, özel ve polikliniklerden hangisi?	Kamu Hastaneleri	696	77,33%
	Özel Hastaneler	185	20,56%
	Poliklinik ve Özel Hekimler	19	2,11%
Şuana kadar kaplıca ve diğer termal tesis hizmetlerinden faydalandınız mı?	Evet faydalandım	520	57,78%
	Hayır faydalanmadım	380	42,22%
Türkiye’de rahatsızlığınıza yönelik sunulan hekim ve hastane hizmetlerinin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?	Evet Düşünüyorum	643	71,44%
	Hayır Düşünmüyorum	257	28,56%

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

Geleceğe yönelik beklentileriniz nedir?	Kendimi Hep mutsuz hissedeciğim	293	32,56%
	Çok Çaresizim	239	26,56%
	Çevremdekilere Muhtaç Yaşamak Zorundayım	68	7,56%
	Geleceğe Yönelik Hiçbir beklentim kalmadı	300	33,33%
Yaşadığınız bu sağlık sorunu sizin sosyal hayat içerisindeki performans verimlilik ve diğer aktivitelerinizi olumsuz yönde etkiliyor mu?	Evet Etkiliyor	780	86,67%
	Hayır Etkilemiyor	120	13,33%
Sigara alkol kullandınız mı?	Evet Her ikisini Kullandım	350	38,89%
	Sadece Sigara Kullandım	330	36,67%
	Hiç Birisini Kullanmadım	44	4,89%
	Sadece Alkol Kullandım	176	19,56%
Yaşadığınız sorun diğer aile bireylerinde de yaşanan bir sorun mudur bu sorunu yaşayan kişi sayısı fazla mıdır?	Evet Yaşanıyor ve Fazla	596	66,22%
	Hayır Yaşanmıyor ve Yok	304	33,78%
Yıllık düzenli tatil yapar ve günün belirli saatlerinde en az 40 dakika güneşten faydalananı musunuz?	Evet	243	27,00%
	Hayır	657	73,00%

Faktör Analizi

30 Madde ile yapılan faktör analizi sonucunda toplam 2 faktör belirlenmiştir. Bu faktörler sırasıyla aşağıdaki gibidir;

1. Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler
2. Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar

Tablo 3. Dönüştürülmüş Faktör Yükleri Değerleri (Rotated Component Matrixa)

	Component	
	1	2
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	,547	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	-,513	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	-,510	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	,496	

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	-,466	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	,370	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	,357	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	-,329	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	,287	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	,280	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	-,248	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	-,207	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	,206	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	,203	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	,190	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	-,165	
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		,695
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		,587
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		,515
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		-,468
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		,436
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		-,418
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		,416
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		-,412
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		,352
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		,344
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		-,314
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		,265
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		-,255
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar		-,140

H0: Sigara ve alkol tüketimi ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

Yapılan analizler sonucunda, sigara ve alkol tüketimi ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Yani sigara ve alkol tüketimi, ortopedik ve travmatolojik sorunların yaşanmasında etkili bir değişkendir.

Tablo 4. Sigara Ve Alkol Tüketimi İle Ortopedik ve Travmatolojik Sorunlara İlişkin Anova Testi

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	Between Groups	9,681	3	3,227	3,251	,021
	Within Groups	889,319	896	,993		
	Total	899,000	899			
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar	Between Groups	19,696	3	6,565	6,690	,000
	Within Groups	879,304	896	,981		
	Total	899,000	899			

H0: Sportif aktivitelere katılım ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.

Yapılan analizler sonucunda, sportif aktivitelere katılım ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar

yaşanmasının birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Yani sportif aktivitelere katılanlar daha az ortopedik sorunlar yaşamaktadır.

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

Tablo 5. Sportif Aktivitelere Katılım İle Ortopedik ve Travmatolojik Sorunlara İlişkin Mann-Whittney U Testi

	Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar
Mann-Whitney U	84693,000	78051,000
Wilcoxon W	123196,000	116554,000
Z	-,442	-2,288
Asymp. Sig. (2-tailed)	,008	,022

a. Grouping Variable: 12. Sportif aktiviteler yapar mısınız?

H0: Doğum sayısı ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.

birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. İki ve üzeri doğum yapan kadınlar daha çok ortopedik sorun yaşamaktadır.

Yapılan analizler sonucunda, doğum sayısı ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının

Tablo 6. Doğum Sayısı İle Ortopedik ve Travmatolojik Sorunlara İlişkin Mann-Whittney U Testi

	Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar
Mann-Whitney U	89704,000	92096,000
Wilcoxon W	145649,000	252557,000
Z	-1,279	-,644
Asymp. Sig. (2-tailed)	,021	,020

a. Grouping Variable: 7. İkiz ve daha üzeri bir doğum yaptınız mı?

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

H0: Yeme içme sorunu ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.

Yapılan analizler sonucunda, yeme içme sorunu ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden

bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Yeme içme sorunu yaşayan kişiler daha çok ortopedik sorunlar yaşamaktadır.

Tablo 7. Yeme İçme Sorunu İle Ortopedik ve Travmatolojik Sorunlara İlişkin t-Testi

		Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler		Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar	
		Equal variances assumed	Equal variances not assumed	Equal variances assumed	Equal variances not assumed
Levene's Test for Equality of Variances	F Sig.	2,159 ,042		2,858 ,019	
t-test for Equality of Means	t	-,923	-,938	1,956	1,933
	df	898	848,645	898	769,965
	Sig. (2-tailed)	,356	,348	,051	,054
	Mean Difference	-,06243290	-,06243290	,13206326	,13206326
	Std. Error Difference	,06761789	,06653137	,06750628	,06831234
	95% Confidence Interval of the Difference				
	Lower	-,19514039	-,19301824	-,00042518	-,00203726
	Upper	,07027459	,06815243	,26455170	,26616378

H0: Meslek ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.

Yapılan analizler sonucunda, meslek ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden bağımsız

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Masa başı işe sahip olanlarda ortopedik ve travmatolojik sorun yaşama ihtimali daha yüksektir.

Tablo 8. Meslek İle Ortopedik ve Travmatolojik Sorunlara İlişkin Anova Testi

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler	Between Groups	8,949	4	2,237	2,250	,062
	Within Groups	890,051	895	,994		
	Total	899,000	899			
Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar	Between Groups	21,815	4	5,454	5,564	,000
	Within Groups	877,185	895	,980		
	Total	899,000	899			

H0: Cinsiyet ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.

Yapılan analizler sonucunda, cinsiyet ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşan

masının birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Cinsiyet ve kalıtsallık ortopedik sorunlar yaşama ihtimalini artıran değişkenlerdir.

Tablo 9. Cinsiyet İle Ortopedik ve Travmatolojik Sorunlara İlişkin Mann-Whitney U Testi

	3. Kaç yıldır eklem ve fiziksel ve ortopedik rahatsızlıklar yaşıyorsunuz?
Mann-Whitney U	71680,000
Wilcoxon W	98708,000
Z	-1,753
Asymp. Sig. (2-tailed)	,008

a. Grouping Variable: 2. Cinsiyetiniz

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

H0: Bitkisel ilaçlar ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.

Yapılan analizler sonucunda, bitkisel ilaçlar ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanma-

sının birbirinden bağımsız değişkenler olduğu ortaya çıkmıştır. Bitkisel ilaçlar kullanan kişiler kullanmayanlara göre daha az ortopedik sorun yaşamamaktadır.

Tablo 10. Yeme İçme Sorunu İle Ortopedik ve Travmatolojik Sorunlara İlişkin t-Testi

		3. Kaç yıldır eklem ve fiziksel ve ortopedik rahatsızlıklar yaşıyorsunuz?	
		Equal variances assumed	Equal variances not assumed
Levene's Test for Equality of Variances	F	1,710	
	Sig.	,191	
t-test for Equality of Means	t	-,583	-,592
	df	898	552,049
	Sig. (2-tailed)	,560	,554
	Mean Difference	-,06733	-,06733
	Std. Error Difference	,11553	,11380
95% Confidence Interval of the Difference	Lower	-,29406	-,29087
	Upper	,15941	,15621

H0: Fiziksel rehabilitasyon tedavileri ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır.

Yapılan analizler sonucunda, fiziksel rehabilitasyon ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanma-

sının birbirinden bağımsız değişkenler olduğu ortaya çıkmıştır. Fiziksel rehabilitasyon tedavisi alan kişilerin ortopedik sorunlarının devam ettiği belirlenmiştir.

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

Tablo 11. Fiziksel Rehabilitasyon Tedavileri İle Ortopedik ve Travmatolojik Sorunlara İlişkin t-Testi

	18. Şuana kadar rahatsızlığınız ile ilgili kesin ve kalıcı bir çözüm üretilebildi mi?
Mann-Whitney U	93068,000
Wilcoxon W	174878,000
Z	-2,753
Asymp. Sig. (2-tailed)	,060

a. Grouping Variable: 16. Fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri aldınız mı?

H0: Güneş ışığı alma ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar bağımsızdır. birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Güneş ışığı alan kişilerin almayanlara

Yapılan analizler sonucunda, güneş ışığı alma ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının göre daha az ortopedik sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir.

Tablo 12. Güneş Işığı Alma İle Ortopedik ve Travmatolojik Sorunlara İlişkin Ki-Kare

	3. Kaç yıldır eklem ve fiziksel ve ortopedik rahatsızlıklar yaşıyorsunuz?
Chi-square	,013
df	1
Asymp. Sig.	,008

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: 29. Yıllık düzenli tatil yapar ve günün belirli saatlerinde en az 40 dakika güneşten faydalıyor musunuz?

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

TARTIŞMA VE SONUÇ

Yapılan faktör analizi sonucu 2 faktör belirlenmiştir.

- Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara beklentiler
- Ortopedik ve travmatolojik sağlık sorunlara algılar

Sigara içen bireylerde içmeyenlere oranla kemikler daha zayıftır ve kırık olasılığı daha yüksektir. Sigara bedende kemiğe zarar veren toksinlerin açığa çıkmasına yol açmakta ve kalsiyum emilimini azaltmakta (Tablowski 2006), fazla alkol tüketimi ise kemik kütlelerinde azalmaya ve kırık olasılığının artmasına yol açmaktadır. Alkol ve aliminyum içeren antiasitlerin birlikte alınması da osteoporoz gelişimine katkıda bulunmaktadır (Ebersole ve ark. 2008; Tablowski 2006). Çalışmamızda sigara ve alkol tüketimi ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Yani sigara ve alkol tüketimi, ortopedik ve travmatolojik sorunların yaşanmasında etkili bir değişkendir. Kronik bir hastalık olan alkol bağımlılığında, yaşanan nöksler yaşamın birçok boyutunda kısıtlılıklara neden olarak yaşam kalitesini düşürmektedir (Kitiş, 2007). Yine sigara unsuru da bireyin yaşam kalitesini düşürmektedir (Altay ve Çetin, 2007; Demirci ve ark., 2007).

Yaşlı bireyler çeşitli sağlık sorunları nedeniyle çok sayıda ve bazen de reçetesiz ilaç ve bitkisel

ürün kullanmaktadırlar. Yaşlanmaya bağlı fizyolojik değişiklikler ve bunun sonunda değişen ilaç metabolizması sıklıkla ilaç toksisitesine ve ciddi yan etkilere neden olmaktadır. Ayrıca yaşlı bireylerde ilaçların uygun şekilde kullanılmaması da önemli bir sorun olabilmektedir (Erdil ve Bayraktar, 2010). Ancak çalışmamız da bitkisel ilaçlar ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden bağımsız değişkenler olduğu ortaya çıkmıştır. Bitkisel ilaçlar kullanan kişiler kullanmayanlara göre daha az ortopedik sorun yaşamamaktadır.

Yaşlanma sürecinde; genetik programlamaya uygun olarak bireysel özellikler ve dış etkenlere bağlı olarak değişiklikler meydana gelmektedir. Hastalıklar, hava kirliliği ve güneş ışığı yaşlanma sürecini etkileyen, azaltılması ya da kaçınılması olanaklı olan dış etkenlerdir (Arulat, 2009). Çalışmamız da güneş ışığı alma ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Güneş ışığı alan kişilerin almayanlara göre daha az ortopedik sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir.

Çalışmadan elde edilen diğer sonuçlar şu şekilde belirlenmiştir.

- Sportif aktivitelere katılım ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Yani sportif aktivitelere katılanlara daha az ortopedik sorunlar yaşamaktadır.

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

- Doğum sayısı ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. İki ve üzeri doğum yapan kadınlar daha çok ortopedik sorun yaşamaktadır.
- Yeme içme sorunu ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Yeme içme sorunu yaşayan kişiler daha çok ortopedik sorunlar yaşamaktadır.
- Meslek ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Masa başı işe sahip olanlarda ortopedik ve travmatolojik sorun yaşama ihtimali daha yüksektir.
- Cinsiyet ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden bağımsız değişkenler olmadığı ortaya çıkmıştır. Cinsiyet ve kalıtsallık ortopedik sorunlar yaşama ihtimalini artıran değişkenlerdir.
- Fiziksel rehabilitasyon ile ortopedik ve travmatolojik sorunlar yaşanmasının birbirinden bağımsız değişkenler olduğu ortaya çıkmıştır. Fiziksel rehabilitasyon tedavisi alan kişilerin ortopedik sorunlarının devam ettiği belirlenmiştir.

KAYNAKLAR

- ALTAY, B., ÇETİN, A., (2007).** Ondokuz Mayıs Üniversitesi Samsun Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Sigara İçme Durumu ve Etkileyen Faktörler, 2. Sağlıkta yaşam kalitesi kongresi, 5-7 Nisan 2007, Ege Üniversitesi, İzmir. s.128
- ARULAT, T., (2009).** Aile Hekimlerinin Birinci Basamakta Yaşlı Hasta Değerlendirmesindeki Sorunlar. Akademik Geriatri Kongresi Antalya, Kongre Kitabı, 2009: 17-22
- AYDIN, Z.D., (2006).** Toplum ve Birey İçin Sağlıklı Yaşlanma: Yaşam Biçiminin Rolü, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 13(4), 43-48
- BECKETT, M., GOLDMAN, N., WEINSTEIN, M., LIN, I.F., CHUANG, Y.L., (2002).** Social Environment, Life Challenge, and Health among the Elderly in Taiwan. Soc Sci & Med, 55: 191-209
- BEK, N., (2012).** Fiziksel Aktivite ve Sağlığımız, Sağlık Bakanlığı Yayınları, yayın no: 730, Ankara
- BONNEFOY, M., (2001).** Physical Activity and Aging. Rev Mal Respir, 18 (2 Suppl): s.41-42
- DEMİRCİ, Z., KARAALI, KUL, H., ÖZALEVLİ, S., (2007).** Sağlıklı Bireylerde Sigara Tüketimi ve Yaşam Kalitesine Etkisi, 2. Sağlıkta

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi
Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015
International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine
May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

- Yaşam Kalitesi Kongresi, 5-7 Nisan 2007, Ege Üniversitesi, İzmir. s.106
- EBERSON, P., HESS, P., TOUHY, T. A., JETT, K., LUGGEN, A. S. (2008).** Toward Healthy Aging. Mosby, Missouri
- ERDİL, F., BAYRAKTAR, N., (2010).** Yaşlı Bireylerde Kas-İskelet Sorunlarına Yönelik Hemşirelik Yaklaşımları, İ.U.F.N. Hem. Derg, Cilt 18 - Sayı 2: 106-113
- GÜNDÜZ, O.H., (2000).** Yaşlılarda Postür ve Yürüme, Türk Geriatri Dergisi, 3:70-74
- HABLEMİTOĞLU, Ş., ÖZMETE, E., (2010).** Yaşlı Refahı: Yaşlılar İçin Sosyal Hizmet, Kilit Yayınları, Ankara
- HOLTH, H.S., WERPEN, H.K.B., ZWART, J.A., HAGEN, K., (2008).** Physical Inactivity is Associated with Chronic Musculoskeletal Complaints 11 years later: Results from the Nord-Trondelag Health Study. BMC Musculoskel Disord, 9: 159
- KALKINMA BAKANLIĞI, ONUNCU KALKINMA PLANI, 2014-2018., (2014).** Yaşlanma, özel ihtisas komisyon raporu 2023, Ankara
- KARADAKOVAN, A., (2010).** Yaşlılık ve Bakım. Karadakovan A, Eti Aslan F. (Ed.). Dahili ve Cerrahi Hastalıklarda Bakım. (1.Basım Syf: 113-136). Nobel Kitabevi, Adana
- KİTİŞ, A., (2007).** Alkol Bağımlılarında Yaşam Kalitesi, 2. Sağlıkta Yaşam Kalitesi Kongresi, 5-7 Nisan 2007, Ege Üniversitesi, İzmir. s.43
- KURT, G., BEYAZTAŞ, Y.F., ERKOL, Z., (2010).** Yaşlıların Sorunları ve Yaşam Memnuniyeti, Adli Tıp Dergisi / Turkish Journal of Forensic Medicine, 24 (2)
- MCBETH, J., JONES, K., (2007).** Epidemiology of Chronic Musculoskeletal Pain. Best Pract Res Clin Rheumatol, 21 (3): 403-425
- OKKAOĞLU, S., (1998).** Kadın İşçiler, 3. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi (II. Cilt), Türk Tabipleri Birliği, Ankara, no: 36
- ÖZTÜRK, N., (2006).** Konfeksiyonda Çalışan Kadınların Üst Ekstremiteler ile İlgili Kas İskelet Sistemi Sorunları, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimler Enstitüsü, İstanbul
- ROGERS, B., TRAVERS, P.H., (2001).** Occupational Health, In:Nies Ma, McEwen M (Eds). Community Health Nursing, 3. Ed. W.B. Pages 730-760, Saunders Company, Philadelphia
- SAĞLIKLI HAYATI TEŞVİK VE SAĞLIK POLİTİKALARI DERNEĞİ., (2014).** Kas ve İskelet Sistemi Hastalıkları Perspektifinden İş Gücü Kayıpları Raporu, Kronik Hastalık Yönetimi İncelemeleri, s.4

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

SHEPHARD, R.J., (2002). Gender, Physical Activity, and Aging. CRC Press, New York, p: 121-218

TABLOWSKI, P. A. (2006). Gerontological Nursing. Pearson, New Jersey

TUNÇ, P., (2008). Sağlık Çalışanlarında Kas İskelet Sistemi Bozuklukları İle İlgili Yaşam Kalitesini Etkileyen Faktörler, Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimler Enstitüsü, Ankara

YILMAZER, M., (2013). Dünyada ve Türkiye’de Yaşlılarda Demografik Değişiklikler. Ed. Altındış M., Yaşlılarda Güncel Sorunları ve Bakımı (1. Baskı syf: 1-9). İstanbul, Medikal Yayıncılık

YÜKSEK, S., (2004). 65-75 Yaş Arasındaki Sağlıklı Yaşlıların Fiziksel Uygunluk Düzeylerinin

Belirlenmesi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, Ankara; 2004

İNTERNET KAYNAKLARI

<http://www.geriatri.org.tr/pdfler/YaslananToplum.pdf>, Nazmi Bilir, Yaşlanan Toplum, Erişim tarihi: 06.04.2015.

http://www.pilatesfederasyonu.com/makale-44-Yaslilikta_Egzersiz_ve_Spor, Erişim tarihi: 25.03.2015.

Yazar Notu: Bu çalışma 22-26 Mayıs, Ohrid, Makedonya’da yapılan 4.Uluslararası Bilim Kültür ve Spor Kongresinde sözel olarak sunulmuştur.

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

EXTENDED ABSTRACT

Significance and importance: It is a known fact that joint and rheumatism diseases, one of today's most important health problems, have negative effects on social life comfort. This problem particularly cause negative conditions for those at a certain age group and leads to serious losses on working, performance and efficiency. It also prevents the individual from having a comfortable life. Although it is mostly seen in old and worn bodies, such disorders can occur in young people depending on various reasons and negatively affect the individual's social life. **Purpose:** The purpose of this research is to make an applied analysis on the negative conditions caused by joint and rheumatism diseases-one of today's most important health problems- in female and male patients aged between 40-90. **Scope:** The research approximately lasted for 9 months **Limitations:** The participants of the research are composed of those aged between 40 and 90. All participants have orthopedic problems. Bothering problems related to performance and efficiency have been observed in all participants having orthopedic problems. Therefore, the research has been limited to female and males aged between 40 and 90 with orthopedic problems and having loss of performance and efficiency due to these problems. The purpose of this research is to make an applied analysis on the negative conditions in female and male patients aged between 40-90 **Method:** A scaled survey has been used in the research; determination of demographic attributes of the participants takes place in the first part and 5-point likert scaled questions are in the second part. Simple random sampling has been used in determination of the participants. None of the identity information belonging to participants has been recorded in research forms. All participants have participated in this research on their own free will. Various methods have been used in the research for the analysis. However, a preliminary test has been applied with the purpose of ensuring the firstly-used validity and reliability of the measurement tool. A total of 50 individuals have participated in this preliminary test, and findings obtained have been analyzed with SPSS 18 statistics program. As a result of the analysis, Cronbach's Alpha coefficient has been found as 0,762. And then main research has been initiated and the analysis has been conducted by including the data obtained from the participants in the research (n=900). Data obtained

OTSHD

www.otshdergisi.com

Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz – Ağustos Yaz Dönemi Sayı: 4 Yıl:2015

International Refereed Journal of Orthopaedics Traumatology And Sports Medicine

May / June / July to August Summer Issue: 4 Year: 2015

ID:26 K:03

ISSN Print: 2148-4805 Online 2148-5550

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/004105-2015-GE-18147)

from the participants have firstly been subject to reliability validity analysis and the value of 0.896 has been found as Cronbach's Alpha coefficient. Forms deemed appropriate for the analysis have been uploaded to SPSS 18 program; reliability validity test, Anova, t test, Kruskal-Wallis test, factor, hypothesis and Mann-Whitney U test have been utilized. **Findings:** The majority of the participants is composed of females aged between 51 and 70. The majority of the participants (%34.44) have been suffering from physical and orthopedic disorders for 6-10 years. The majority of the participants (%42.22) is high school graduate and composed of retirees and civil servants. Most of them (%58.33) have weight problem. Among the participants, those who participate in sports activities have less orthopedic problems. Women who gave birth two times or more and those having problem with nutrition suffer from orthopedic problems more. It has been determined that the possibility of having orthopedic and traumatologic problems is higher for white-collar workers. Sex and inheritance have been found to be the variables that increase the possibility of having orthopedic problems. It has been stated that orthopedic problems of the individuals receiving physical rehabilitation treatment continue, and those receiving sunlight experience orthopedic problems less than those not. It is also among the findings that individuals taking herbal medicine suffer from orthopedic problems less than those not taking herbal medicine. **Conclusion:** Following the research, orthopedic and traumatologic disorders depending on such factors as nutrition, working, life, socio-cultural differences, physical activity, education and health problems encountered have been observed. It has been specified that many negative conditions such as limitation of physical activity, joint diseases, limitation of life comfort, pain, loss of performance and efficiency, motivation and perception problems are effective on the participants particularly for females with weight problem aged above 60